

VRAAG EN ANTWOORD

De Heer **Eddie Van Haverbeke** van Oostende heeft de volgende vraag :
“Mijn grootvader, een timmerman, was werkzaam in de jaren 1920 in een schrijnwerkersatelier - of werkplaats gelegen aan de Neermeerskaai - men vertelt rechtover het Restaurant Patijntje - gespecialiseerd in het maken van kermismolens of bijbehorigheden voor dergelijke molens. Kent iemand van de geachte Gentse lezers van Uw tijdschrift, de naam van dit bedrijf ?”

De Heer **A. Janssens** van Nevele schrijft :
“Aan het Klein St-Pietersplein ligt de Voetweg welke met de Stalhofstraat verbonden is door de Benedictijnenstraat, vroeger “Oude Voetweg”. Half de Benedictijnenstrat lag een beluik “de koer” genoemd; heden is de toegang dichtgemetseld. Kan iemand helpen met een afbeelding van dat beluikje ? Alles terug op erewoord. Graag had ik er een afbeelding van, daar ik half de jaren dertig er dikwijls verbleef bij een tante.

De Heer **G. Walraedt** uit Gent vraagt :
In “Analyse des Très Riches Heures du Duc de Berry” door Saint-Jean Bourdin lees ik, aangaande de aanval op Bourges (9 juin 1412) door Koning Charles VI (onder druk van Hertog Jan zonder Vrees) : “La ville fut sévèrement bombardée par un nouveau canon flamand nommé “Griete”...
Kan iemand uitmaken of er een relatie bestaat tussen genoemde “Griete” en onze “Dulle Griete”, welke toch de wapens van Bourgogne vertoont ?

LEZERS SCHRIJVEN ONS

De Heer **Raphaël Van Wassenhove** schrijft ons het volgende :

In "Ghendtsche Tijdinghen" nr. 2 van 15 maart j.l., lees ik in de rubriek over de uithangborden op pagina 66, dat BENTOS (Wondelgemstraat) onder de "Zonderlinge benamingen" wordt geklasseerd.

Naar mijn mening, hoort deze benaming veeleer thuis in de categorie C (Bepaalde personen).

Bentos was n.l. de artiestennaam van de eerste uitbater van het gelijknamige café.

De heer Bentos, zijn ware familienaam ken ik helaas niet, was destijds circusacrobaat in de Verenigde Staten van Amerika.

Hij ging er prat op, in het circus nog te zijn opgetreden met niemand minder dan (jawel hoor !), Buffalo Bill, alias William, Frederik Cody, de gewezen held van de Far-West.

Zijn café was zowat, wat men in de volksmond noemde : "de tramstatie" van 't Rabot, gelegen vlakbij één der stelplaatsen van de lijn Gent-Zomergem aan de Filips van Cleeflaan, op de terreinen waarop zich thans de flatgebouwen bevinden.

Vele wachtende reizigers van de tramlijnen Gent-Zomergem en Gent-Basvelde (deze laatste was toen nog het populaire, maar veel lawaaimakende "stoomtramke"), gingen er 'swinters een koffie of bouillon drinken of tijdens de zomermaanden, een lekker biertje of frisdrank.

In het café hingen verscheidene foto's van vrij groot formaat, waarop Bentos als circusartiest, samen met nog andere, stond afgebeeld.

Met genoeg nam hij deze van de wand af, om ze aan belangstellende klanten te laten zien.

Als ik me goed herinner, verscheen zijn overlijdensbericht, vele jaren geleden in het dagblad Het Volk met de vermelding : "gewezen uitbater (van) café Bentos".

De datum is me helaas, onbekend.

(Uit een recente TV-uitzending van het programma "Van pool tot evenaar" met als presentator Paul Ghijssels, is gebleken dat een Amerikaans circus, met als één der hoofdvedetten, Buffalo Bill, zou zijn opgetreden te Antwerpen tijdens de Wereldtentoonstelling van 1913.)

Tot zover de Bentos-story.

Hopende, Geachte Heren, hiermee de sluier van deze "zonderlinge benaming" te hebben opgelicht en aldus op bescheiden wijze te hebben bijgedragen tot de groei en bloei van de heemkunde, dank ik U intussen voor Uw welwillende aandacht.

Professor Dr. A.K. Evrard stuurde ons de volgende “Bedenking” toe :
Toen aan de opgevolde Reep een standbeeld van Keizer Karel (door de stad Toledo geschonken afgietsel van Spaans beeld) werd onthuld, hadden we er een sober opschrift aan gehangen : “We zullen u dulden, doch zonder geestdrift”.

De keizer van het Westen, in wiens rijk de zon niet onderging, zag wel in 1500 het levenslicht te Gent, wat men als een eer zou kunnen zien. (De grootste Gentenaar was hij echter niet; de grootste was ongetwijfeld Jakob van Artevelde, De Wijze Man, met een geniale West-Europese visie die zijn tijdgenoten nog niet konden begrijpen).

Van Karel V kunnen we niet waarderen : zijn godsdienstvervolgingen, zijn uitroeiing van Indianen wier geroofde unieke kunstschaten werden versmolten tot banale goudstaven om zijn oorlogen te kunnen bekostigen, zijn vernedering van Vlaanderen’s oude hoofdstad die om haar eigenzinnigheid en trots werd gestraft met verlies van levens, van St. Baafsabdij en van aloude vrijheden.

We willen Karel V dus wel dulden als historische figuur, zij het zonder veel enthousiasme.

Maar dat men een Orde van de Stroppendragers opricht, een dito stoet organiseert, wit-zwarte stroppen verspreidt tijdens de Gentse Feesten, en nu zelfs een standbeeld van De Gentse Stropdrager plant (!), dat kunnen we niet anders noemen dan MASOCHISME (en dus het omgekeerde van de spreekwoordelijke Gentse fierheid).

Men is dus de oorspronkelijke, échte en algemeen-aanvaarde benaming van GENTSE HEREN vergeten ?

Wanneer men dan toch te Gent een standbeeld wil oprichten (en in vgl. met andere grote steden is Vlaanderen’s oude hoofdstad hierin inderdaad niet over-bedeeld, vooral wanneer men rekening houdt met hare unieke geschiedenis), dat men het dan doe voor de aanvoerder die voor Gent blijkbaar álles veil had, gezien hij, na de slag van Beverhoutsveld te hebben gewonnen, samen mét het gemeentelager voor zijn stad sneuvelde te West-rozebeke. (Er zijn niet veel leiders, overheden, of generaals die het, in de zes eeuwen nadien, Filips van Artevelde hebben nagedaan...)

BIBLIOGRAFIE

De laatste publicatie van het Geografisch Instituut van de Universiteit van Leuven (en dit is dan reeds het 28e volume in deze reeks) is getiteld : "De Pre-Industriële Vlaamse Stad : Een sociaal-economische Survey. Interne differentiatie te Gent en te Kortrijk op het einde van de 18e eeuw."

Een lange titel, maar die wel duidelijk zegt waarover het gaat.

Aangezien het woord "Gent" er in voorkomt is dit een voldoende reden om er wat verder op in te gaan.

Deze bijdrage tot de historische aardrijkskunde omvat de studie van de ruimtelijke structuur binnen de Vlaamse steden net vóór de Industriële Revolutie, tijdstip dat grosso-modo overeenstemt met het einde van het Ancien Régime.

Na algemene theoretische beschouwingen komt men tot de concrete vergelijkende studie tussen 2 steden : Gent, als type van de grote stad met wel gevestigde centrale functies en Kortrijk als kleinere stad.

Benevens de voornaamste bron, namelijk de volkstelling van 1799, werd ook gebruik gemaakt van gegevens van het Frans Kadaster (1804-1810).

Als basisgegevens werden 32 socio-economische en demografische variabelen gebruikt, en als wij dat zeggen zult u begrijpen dat de computer er aan te pas kwam. En dan zult u ook begrijpen dat het onmogelijk is een dergelijke studie te resumeren in een kort bibliografisch kroniekje.

Vermelden wij toch dan in Hoofdstuk 5 een detailstudie gemaakt wordt van een wijk in Gent, namelijk de Prinsenhofbuurt.

Deze studie in boekvorm (formaat 27 x 20,5 cm.) is verzorgd gedrukt en omvat meer dan 300 bladzijden, plus tabellen, grafieken en foto's. De auteur, Dr. Dominique Vanneste, is geen onbekende voor onze lezers. Zij is immers de auteur van "Gent, een geografische gids", een boek dat wij bespraken in Gh. T. 1986 - Nr. 2 - p. 123.

Laten wij er hier voor alle duidelijkheid de nadruk opleggen dat het hier geen vulgariserend werk betreft dat de doorsnee-heemkundige graag zal lezen op de tram of de bus, maar een streng wetenschappelijke studie. Voor deze die alles willen weten over Gent, vermelden wij dat dit boek kan bekomen worden door 975 fr. te storten of over te schrijven op de Rekening 431-0216781-53 van "Acta Geographica Lovaniensia, Instit. Soc. en Econ. Geografie" te Leuven.

H.C.